

10. Бажайте собі і оточуючим тільки добра.
Принципи здоров'язбережувальної педагогіки.
1. Принцип не нанесення шкоди.
  2. Принцип пріоритету діючої турботи про здоров'я учнів.
  3. Принцип безперервності і приємності.
  4. Принцип суб'єкт-суб'єктивної взаємодії з учнями.
  5. Принцип відповідності змісту і організації навчання віковим особливостям учнів.
  6. Комплексний міждисциплінарний підхід.
  7. Принцип медико-психологічної компетентності учителя.
  8. Принцип гармонічного поєднання педагогічних впливів.
  9. Пріоритет позитивних впливів над негативними (заборони, покарання).
  10. Пріоритет активних методів навчання.
  11. Принцип поєднання охоронної та тренувальної стратегій.
  12. Принцип формування відповідальності учнів за своє здоров'я.
  13. Принцип відтермінованого результату.
  14. Принцип контролю за результатом.

Застосування у роботі здоров'язбережувальних педагогічних технологій підвищує результативність освітнього процесу, формує у педагогів і батьків цілісні орієнтації.

ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Васильєва Регіна Юхимівна
м. Житомир*

***Анотація.** В роботі визначено основні причини, що негативно впливають на репродуктивне здоров'я студентів та розглянуто напрямки і форми співпраці університету та Клініки дружньої до молоді.*

***Ключові слова:** репродуктивне здоров'я, Клініка дружня до молоді.*

Одне з центральних місць у суспільному розвитку посідають проблеми генофонду нації, формування здорового підростаючого покоління, підготовки дітей, підлітків та молоді до повноцінного самостійного життя. Особливе занепокоєння викликає стан репродуктивного здоров'я, яке є невід'ємною складовою частиною здоров'я нації в цілому і має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку суспільства.

У наукових працях В. І. Бобрицької, О. М. Бондаренко, В. П. Горащук, Ю. В. Драгнев, О. І. Соколенко, Н. С. Урум та інших досліджено питання збереження фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я студентів. Л. М. Амджадін, Т. О. Коноплицька, О. М. Лисенко, Н. В. Ходорівська у своїх дослідженнях висвітлили діяльність клінік, дружніх до молоді (КДМ). Проте питання співпраці вищих закладів освіти та клінік, дружніх до молоді щодо збереження репродуктивного здоров'я студентів не одержала в роботах названих вище авторів детального і вичерпного наукового аналізу.

Метою роботи є визначення основних причин, що впливають на репродуктивне здоров'я студентів та досвіду співпраці Житомирського державного університету та клініки дружньої до молоді щодо збереження репродуктивного здоров'я студентів.

Репродуктивне здоров'я—це стан повного фізичного, психічного й соціального благополуччя репродуктивної системи, її функцій і процесів, включаючи відтворення потомства й гармонію психосексуальних відносин у родині. На репродуктивне здоров'я впливають багато факторів деякі з яких у наш час оцінюються як несприятливі. Основними проблемами репродуктивного періоду життя людини у сфері репродуктивного здоров'я є аборти, захворювання, передані статевим шляхом, шкідливі звички, хронічні захворювання і т.д.

Проблема *абортів* залишається досить актуальною. Аборт серйозно впливає на репродуктивне здоров'я жінки. Гормональний стрес, що переживає організм після переривання вагітності, призводить до різних порушень фізичного й психологічного благополуччя та в майбутньому може призвести до безпліддя. Іншою значимою проблемою є *інфекції*, що передаються статевим шляхом. Більшість із них негативно впливає на репродуктивну функцію:

ряд інфекцій викликає розвиток запальних процесів у половій сфері, утворення спайок, що утрудняють нормальний рух половых кліток, нормальний плин і виношування вагітності. Деякі інфекції, особливо при зараженні під час вагітності, сприяють розвитку важких захворювань і каліцтв плода. Такі захворювання, як СНІД, гепатити В, С загрожують не тільки репродуктивному здоров'ю людини, але і його життю. Наявність *шкідливих звичок* сприяє розвитку імпотенції, викликає затримку внутрішньоутробного розвитку плода, формування важких відхилень розвитку, наявність наркотичної залежності в немовляти, розумову відсталість, серйозні порушення психічного й фізичного розвитку в дитини. На жаль, здоров'я сучасної людини зазнає серйозних навантажень через несприятливу екологічну обстановку, малорухливий спосіб життя, хронічні стреси, депресії. Це часто призводить до розвитку різних *хронічних захворювань*. Загальний стан здоров'я людини, що зумовлений хронічною патологією у роботі основних регулюючих систем організму - нервової, ендокринної - зрозуміло, позначається й на репродуктивній функції.

Для збереження репродуктивного здоров'я студентів Житомирським державним університетом імені Івана Франка спільно з «Клінікою дружньою до молоді» міста Житомира розроблені напрямки та форми співпраці. Основними напрямками співпраці нашого ВНЗ та «Клініки, дружньої до молоді» є медико-соціальна та консультативна допомога, профілактична та інформаційно-просвітницька робота [1, с.11]. *Медико-соціальна та консультативна допомога* спрямована на формування здорового способу життя; збереження психічного здоров'я, в т.ч. в складних життєвих обставинах; профілактику інфекцій, що передаються статевим шляхом в тому числі ВІЛ/СНІД; підготовку до усвідомленого батьківства; формування відповідальної поведінки в статевих та міжособистісних відносинах. *Профілактична робота* спрямована на формування у студентів навичок, які сприяють збереженню здоров'я, підвищенню рівня інформованості з питань здорового способу життя. *Інформаційно - просвітницька робота* спрямована на пропаганду здорового способу життя; попередження кризових станів, профілактики незапланованої вагітності та інфекцій, що передаються статевим шляхом, залучення волонтерів до поширення інформації з питань збереження здоров'я та участі у діяльності відділення тощо. Основними формами співпраці між університетом та клінікою є: проведення ознайомчих з роботою клініки екскурсій для студентів університету; спільної участі у проведенні заходів (лекцій, тренінгів, семінарів, круглих столів, прес-конференцій, флешмобів тощо); участь у роботі «Школи волонтерів»; залучення волонтерів для реалізації спільних проєктів; надання медичної та соціальної допомоги студентам у разі потреби.

Висновки. Співпраця закладів освіти та «Клінік дружніх до молоді» сприяє вихованню здорового молодого покоління, яке з часом сформує нове суспільство. Очікуваними результатами такої співпраці є: формування майбутнього відповідального батьківства серед студентів та покращення взаємовідносин всередині студентських сімей; зменшення поширеності інфекцій, що передаються статевим шляхом і небажаної вагітності серед молоді.

Перелік використаної літератури:

1. Братченко Н. «Клініка, дружня до молоді» / Н. Братченко // Новое столетие. – 2010. - № 20. - С. 11.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТТЯХ З ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРАКТИКУМУ

*Грищенко Лариса Олександрівна
м. Полтава*

Анотація. У статті проаналізовано особливості використання здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховному процесі педагогічного вишу при викладанні технологічного практикуму для майбутніх учителів трудового навчання та технологій.

Ключові слова: здоров'я, здоров'язбережувальні технології, лабораторні заняття, технологічний практикум.

Одним із пріоритетних напрямів державної політики України на шляху до європейського майбутнього є реалізація здоров'язбережувальних технологій у системі сучасної педагогічної вищої освіти. Збереження здоров'я молодого покоління залежить від взаємодії вчителів, педагогів, медичних і соціальних працівників. Водночас, вибрані шляхи модернізації системи